

15 maart 2007, internationale dag van de consumenten: de ideale gelegenheid om betere informatie voor de consument te eisen

Elk jaar op 15 maart stelt het Brussels Observatorium voor Duurzame consumptie, een samenwerkingsverband tussen het OIVO en Leefmilieu Brussel, voor om actie te ondernemen ter aanmoediging van consumptiekeuzes die nauwer aansluiten bij duurzame ontwikkeling.

Dit jaar publiceert het Observatorium de resultaten van een onderzoek over groenten en fruit en vraagt het de distributeurs om consumenten beter te informeren over het lokale en seizoensgebonden aanbod van groenten en fruit.

Kernpunten

- ▶ Gezien de milieu-impact van groenten en fruit, die over lange afstanden vervoerd of in serres verwarmd worden, blijken lokale en seizoensgebonden groenten en fruit, afkomstig van de biologische of geïntegreerde landbouw, het meest milieuvriendelijk.
- ▶ De informatie op de etiketten en in de verkoopplaatsen maakt het de consument echter niet gemakkelijk om te kiezen voor groenten en fruit, die aan dergelijke criteria beantwoorden.
- ▶ Ook de prijsaanduidingen bevatten niet altijd een duidelijk signaal dat milieuvriendelijke keuzes aanmoedigt.

Aanbevelingen

Het Brussels Observatorium voor Duurzame Consumptie roept de ondernemingen van de desbetreffende sector tot de orde en vraagt hen om de consument concrete hulp te bieden om duurzame keuzes te kunnen maken:

- ▶ Een etikettering die hulp biedt bij het vinden van lokale en seizoensgebonden groenten en fruit.
- ▶ Een betere indeling van de groenten- en fruitafdeling waarbij het lokale en seizoensgebonden aanbod op het voorplan wordt gezet én promotie-acties om dat aanbod te aantrekkelijker te maken.
- ▶ De verspreiding van informatie over de voordelen van milieuvriendelijke groenten en fruit en sensibiliseringsinstrumenten (groenten- en fruitkalender, recepten...).

Onderzoek: de groenten- en fruitafdeling

Groenten en fruit zijn goed voor de gezondheid ! Wie kiest voor de lokale en seizoensgebonden variant, die afkomstig is van de biologische of geïntegreerde landbouw, draagt bovendien zijn steentje bij tot het milieu! Transport over lange afstanden verbruikt, net als de serreteelt, enorm veel energie en zorgt voor een aanzienlijke CO₂-uitstoot. Wie kiest voor lokale en seizoensgebonden groenten en fruit, beperkt in aanzienlijke mate de milieu-impact. Bovendien ondersteunt de keuze voor lokale en seizoensgebonden groenten en fruit meer duurzame productiemethoden en zorgt ze er ook voor dat we niet te veel pesticidenresten consumeren.

Het Brussels Observatorium voor Duurzame Consumptie heeft een onderzoek uitgevoerd in de winkels om te evalueren hoe consumenten aangemoedigd worden om milieuvriendelijke keuzes te maken in de groenten- en fruitafdeling.

Vaststellingen

Informatie op verkoopplaatsen

Tussen maart 2006 en februari 2007 heeft het BOIC maandelijks de prijzen onderzocht van bepaalde groenten en fruit in grootwarenhuizen, op markten en in een winkel die gespecialiseerd is in biologische voedingsmiddelen. Onze onderzoekers hebben tevens de informatie over de herkomst, de seizoensgebondenheid en de transportwijze onder de loep genomen, zowel voor biologische groenten en fruit als voor groenten en fruit die uit de conventionele landbouw stammen.

De vermelding van de afkomst is niet verplicht. Ze wordt dan ook niet op systematische wijze weergegeven, hoewel ze wel te vinden is op verse groenten en fruit in grootwarenhuizen. Dat geldt ook voor de biologische markt. Wat de transportwijze van voedingsmiddelen betreft, vinden we geen enkele informatie. De seizoensgebondenheid wordt enkel bij gerichte acties vermeld.

De prijzen blijken geen belangrijk signaal te geven om duurzame keuzes te maken

Men stelt vast dat er weinig seizoensgebonden variatie zit in de prijs, behalve bij sterk seizoensgebonden producten zoals aardbeien. Andere groenten en fruit kunnen het hele jaar door gekocht worden voor een prijs die weinig varieert. Het komt voor dat geïmporteerde groenten en fruit, die grote afstanden hebben afgelegd, verkocht worden voor een lagere prijs dan dezelfde producten afkomstig van plaatselijke seizoensgebonden productie. Een sprekend voorbeeld van prijzen die op een slechte manier de sociale en ecologische impact reflecteren.

De prijzen van seizoensgroenten en -fruit zijn vergelijkbaar tussen de grootwarenhuizen en markten. De geïmporteerde groenten en fruit zijn geregeld goedkoper in de grootwarenhuizen.

Biologische groenten en fruit zijn steeds duurder in de winkels dan de groenten en fruit afkomstig van de traditionele tuinbouw. De korte circuits en voornamelijk de biologische mandjes zijn formules die toelaten om biologische, lokale en seizoensgebonden fruit en groenten te kopen voor een betere prijs.

Enkele voorbeeldcijfers van CO₂ uitstoot ten gevolge van transport of kweek in serres

- ▶ 1kg ananas uit Ghana = 5 kg uitgestoten CO₂
- ▶ 1kg wortelen uit Zuid-Afrika = 5,5 kg uitgestoten CO₂
- ▶ 1kg sla uit Californië = 5 kg uitgestoten CO₂
- ▶ 1 kg tomaten geproduceerd in verwarmde serres vereist 6 keer meer energie dan 1 kg tomaten gekweekt in niet-verwarmde serres.
- ▶ Men heeft 50 keer meer energie nodig om sla in een verwarmde serre te produceren dan sla op een open veld.

OIVO
Instelling van Openbaar Nut
ON 417541646
Paapsemalaan 20
1070 Brussel
Tel: 02/547.06.05
Fax: 02/547.06.01
E-mail: pers@oivo.be
Website: www.oivo.be

Leefmilieu Brussel - BIM
Gulledelle 100
1200 Brussel
Tel: 02/775.75.75
Fax: 02/775.76.21
E-mail: info@bim.be
Website: www.ibgebim.be

